

TISZ ZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 4 frt. Negyed évre . . . 1 fr.
Fél évre . . . 2 frt. Egyes szám ára 8 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a »Reiter«
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

A kiadásért felelős a szerkesztő:

HEGYI ANTAL.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templomtér 91. szám, hová a lap szellem
részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetések, közlemények intézendők.

A puszta községek megszüntetése.

Vármegyénk ellenzéke, mely a népérdekek előmozdítását írta zászlójára, nagy és elhatározó lépést tett a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésen arra nézve, hogy enyhítsen a súlyos községi pótdadóval elnyomott nép terhein.

Midőn ugyanis letárgyalta az egyes községeknek az 1894-évre benyújtott költségvetési előirányzatát a megye legelőbbkelőbb és legértelmesebb polgáraiból vizsgáló bizottságot küldött ki annak kiderítésére, hogy mi az oka azon sajátságos jelenségnek, hogy míg egy némely község 15–30 krajczáros pótdadóval bírja szükségét fedezni, addig más községek, hogy a közkormányzat fenakadást ne szenvedjen, 70–90 százalékos pótdadóval kénytelenek a népet terhelni?

Együttal vizsgálat tárgyává kívánja tenni a puszta községek ekzisztenciáját is, hogy bírnak-e azok a törvény által megkövetelt föltételekkel? s ha nem bírnak, megszüntetésük által véget vessen annak a képtelen állapotnak, hogy a nagy uradalmak, hol nem lakik

száz független polgár sem, hanem rendesen a földesuri parancs és befolyás alatt álló uradalmi tisztek az előljárók, a felfogadott béresek pedig a névleges községi képviselők, azon a czímen, hogy ők külön községet képeznek, kivonják magukat a községi terhek alól.

A Stammer-korszak ugyan is nem csak türte és elnézte ezen visszaéléssel határos törvényteleniséget, hogy míg a szegény pornép csak nem leroskad az óriásivá nőtt községi terhek alatt, addig a grófi uradalnak azon czímen, hogy ők maguk alkotnak pusztai községeket, alig viselnek valamenynyi községi pótdadót; hanem még segéd kezét is nyújtott a különváláshoz csak azért, mert az uradalnak vizsontszolgátatot tettek ennek fejében neki az ország gyűlési képviselők választásánál.

Micsoda türhetetlen állapot például az, hogy Teés és Fábán-Sebestyén községek, melyek legnagyobb részt szentesi gazdákból állanak, de azért mégis külön községet képeznek, hogy ne kénytelenitessenek Szentes város közterheiben osztozni: Szentesen tartanak maguknak külön község házat, ott lakik a

jegyzőjük és élvezik a város előnyeit a nélkül, hogy terheikhez csak egy krajczárral is járulnának?

Vagy nézzük Sövényházát, a melyhez már hozzá tartozik Mindszent főutcájának utolsó háza, a kompnál lévő községi csárda, azon mindszentiek által bérelt földterülettel együtt, mely közvetlenül Mindszent és a védgát között terül el, s melyen az uraság azon a czímen, hogy az már Sövényháza, csak a napokban zárta el a mindszentiek által ős idők óta használt közutat a tiszai rakodó-parttal együtt?

Ott van továbbá a szegény Sándorfalva községe, mely 90%-es községi pótdadó alatt roskadozik a nélkül, hogy a telepítő gróf csak legalább esürhe járást vagy libalegelőt adott volna népének?

Hát miből fizesse ez a nép rettenetes pótdóját, miből tartsa fen családját, ha jószágot nem tarthat, ha földet még bérben sem kaphat saját földes urától?

Algyő községet illetőleg pedig csak nem rég mutattuk ki lapunk hasábjain, hogy miként van külön Sövényháza község bent magában Algyő faluban? Miként vette el a földes ur önhatalmilag a szegény

T Á R C Z A.

Zimonytól Bukarestig.

XI.

Itt van a balparton a Veteráni barlang torkolata. — Ez fel se tűnik az utazónak, ha csak nem figyelmeztetik reá. Engem a másod kapitány figyelmeztetett rá; mert biz a cserjékkel borított sziklafal oldalán fel nem tűnt volna az a nyílás, mely alig van akkora, mint nálunk egy nagy kapu. Ebbe a barlangba mintegy 6–700 ember fér el. A törökök ellen viselt háboruk idején két ízben volt ez a barlang véres ütközet színhelye.

1692-ben gróf Veteráni tábornok rendeletéből d' Arnau százados és 1788-ban gróf Wartensleben tábornok rendeletéből báró Stein őrnagy védekezett ezen helyen több ezer török ellen.

Ezen utóbbi alkalommal Vojth tüzér főhadnagy bámulatos vitézségével tüntette ki magát, s ezért József császár nemesi rangra emelte és megengedte neki, hogy a barlanggal szemben álló Stabetz nevű magas szikla-omro névét előnevül viselhesse.

És most kiértünk a kazáu-szorosból, a Duna ismét terjed szét, hogy egyszerre megtízszerezze medre szélességét.

Itt találjuk a Kazáu-szoros végén balról a Csukár nevű sziklacsucsot, melynek tetején a tatárok elvonulása után IV. Béla király 1244-ben a Peth nevű várat emelte; de ennek a várnak ma már csak romjai láthatók.

De ime, látjuk már Orsova toronyát is.

Közeledünk a határhoz, sőt már itt is vagyunk Orsován, Magyarország határvárosában. A magyar ember lelke elszorul, mikor a hajó csengetyűje megszólal és a hajó egy nagy kanyarulattal a Duna szélén megállva a kormányos kiáltja, hogy Orsova!

Itt vagyunk az utolsó stáczió. Innen néhány lépés, s aztán elhagytuk azt a földet, melyre a költő azt mondá, hogy: „a magyarnak rajta kívül nincs senki számára hely.”

Milyen jó, hogy a hajó nem megy tovább. Itt ki kell szállni. Meg kell állni legalább annyi időre, míg az ember meg bír barátkozni a gondolattal, hogy csak rövid időre is elhagyja azt a földet, melyen a

magyarnak a költő szerint élni és halni kell!

A hatalmas hajó száz, meg száz utazója itt mind kiszáll. — Tourista szempontból Orsova nevezetes pont; mert innen érdekes kirándulásokat lehet tenni.

Ide gyalogsorban egy félóra járásnyira esik a korona-kápolna.

Itt ásta el 1849-ben, a szabadságharc leveretése után, Szemere Bertalan a magyar szent koronát a koronázási jelvényekkel együtt, s azután menekült ő is a hazából, hol Haynau vérbosszuja vette át a leigázott nemzet fölött hóhéri uralmát.

A láda, melyben a magyar szent ereklyék voltak zárva, 1853-ig maradt e helyen elásva, akkor azonban szept. 8-án hosszas kutatás után rátaláltak a helyre, hol a korona elásva volt, s nagy ünnepélyességgel vitték a meglelt nemzeti kincset külön hadi hajón Bécsbe.

A király azon helyre, hol a korona leásva volt 1856-ban egy díszes kápolnát emeltetett, melyet azután korona kápolnának nevezett el.

A másik nevezetes kirándulási hely Orsováról Adakáleh, vagy Uj-Orsova. Ez

nép közlegelőjét, hogy még a késő unokák is megkeserüljék apáiknak azon szegénységét, mely miatt az uradalom által követelt védgátat kiépíteni nem bírták?

Itt van végre Csongrád nagyközség, melynek képviselő testületében képviselteti ugyan magát a kegyelmes gróf, de azért a határunkba beékezt felgyői uradalom nem tartozik községünkhöz. Tehát Felgyő ura csak jogot gyakorol Csongrádon a nélkül, hogy a joggal járó terheket azon arányban viselné, melyben az igazság kívánja.

Feltétlenül szükséges azért, hogy valahára tisztába jöjjünk ezen jelenségek okaival s ha nem rendelkeznek ezen pusztaközségek a községi élet törvényszabta föltételeivel, szét kell azokat darabolni s alkotó részeket azon nagy községekhez kapcsolni, a melyekhez fekvésüknél s viszonyaiknál fogva természetszerűleg tartoznak.

Nem kívánunk igazságtalanságot gyakorolni az uradalmakkal szemben, s nem a népszerűsködés, a nép kegyének hajhászása az, mely nekünk azok felosztását javasolja és parancsolja; hanem az osztó igazság, mely követeli, hogy az édes haza terheinek viseléséhez vagyona és jövedelme arányában mindenki járuljon.

Az uradalmak még azután sokféle előnyben és kedvezésben fognak természetüknél fogva részesülni; de annyit mégis megkívánhatunk tőlük, hogy miattuk ne jusson koldus botra, ne legyen földön futóvá vármegyénkben a magyar nép; mert pusztulásában végre is a nemzet pusztul és vesz.

Ezért örömmel üdvözljük a kibontakozásra tett első lépést és Isten áldását kívánjuk rá, hogy sikeres legyen!

egy kis sziget a Duna kellő közepén egy jó negyed óra járásra Ócsvától. Egy vissza maradt kis darab föld ez a hajdani nagy török birodalomból.

Ez a hely hajdan nagy szerepet játszott a magyar és törökök közti véres küzdelmekben. A sziget erődítvényvel van körül véve, mely azonban ma már romokban hever. Ezt az erődítvényt a passarovitzi béke után III-ik Károly magyar király alatt emelték.

1739-ben Ada-Káléh a törökök birtokába jutott, s bár II-ik József császár 1789-ben hosszabb ostrom után bevette ezt az erősséget, az 1790-ben kötött sistovi béke határozmányai szerint a törökök kezében maradt továbbra is.

A berlini szerződéssel a helyzet annyiban változott 1878-ban, hogy a török katona őrség kivonult a szigetről és osztrák-magyar katona őrség teljesíti itt a határhozi szolgálatot; de a szigeten lakók a szultán alattvalói, vagyis Ada-Kálét megmaradt a Törökország szuverénitása alatt.

(Folyt. köv.)

A szolgabírói járások új kikerekítése.

A belügyminiszter arra hívta fel Csongrád vármegyét, hogy a szolgabírói járásokat akként törekedjék beosztani, mikép a szolgabírói székhely a járásbíróságokkal egyugyan azon városban legyen. Miért is javasolta a vármegyének, hogy a tiszántuli szolgabíróság székhelyét Mindszentről helyezze át Szentesre. A Derekegyházához tartozó Téglás és Kenyere pusztákat pedig a vásárhelyi járásbíróság hatásköréből kebeleztesse át az igazságügyminiszter által a szentesi járásbíróság hatáskörébe. Végre pedig azt is megfontolás tárgyává tegye, nem volna-e célszerű a tiszántuleni szolgabíróság székhelyét Dorosmárról Szegedre áttenni? a hol azon járásnak járásbírósa is székel s a hova a kerületi községek, mint központhoz könnyebben eljuthatnának mint Dorosmárhoz. A törvényhatósági közgyűlés okt. 26-án ezen miniszteri rendeletet, kapcsolatban a tárgysorozat 12., 13. és 14. pontjaival, tüzetes megvitatás tárgyává tette. De ellene mondott azon miniszteri ohajnak, hogy a szolgabírói székhelyt Mindszentől Szentesre vigye át; mivel Mindszent, Tömörkény különválása után is legnépesebb községe marad a járásnak s mint fejlődő község igényelheti, hogy továbbra is szolgabírói székhely maradjon. Szeder János kivételével, ki az áthelyezést pártolta, még a szentesi megyebizottsági tagok is mind ellene nyilatkoztak a székhely ezen áthelyezésének. Hasonlóképp egy hangulag elvetette a törvényhatóság a miniszter javaslatának azon részét is, hogy Dorosmárról Szegedre vigye a tiszántuleni járás székhelyét, mert attól eltekintve is, hogy Szeged már eddig is kimutatta a Csongrád megye elnyelésére irányuló törekvéseit, Szeged idegen törvényhatósági terület a megyére nézve, a hová ép azért nem lehet akarhatja a megyének egyik járásának székhelyét áthelyezni. Minél fogva a járások új beosztása akképen állapított meg, hogy a járási székhelyek az eddigi községekben maradnak, de Tömörkényt, miután új évkor önálló község lesz, kiveszi a tiszántuleni járás köréből és a csongrádi járáshoz csatolja. Együttal megteszi a szükséges lépéseket az iránt, hogy ezen községet az igazságügyminiszter is áthelyezze a szentesi járásbírói köréből a csongrádi járásbírói hatáskörébe. Téglás és Kenyere pusztákat szinte áthelyeztetni a szentesi járásbírói hatáskörébe. Ellenben Kistelek községet, melynek közlekedési vonala sokkal könnyebb Szeged, mintsem Csongrád felé, a csongrádi járásból Sima Ferencz indítványára áthelyezi a tiszántuleni járásba, vagy is a dorosmai szolgabírói hatáskörébe és ezen intézkedéseinek jóváhagyása végett föltérjesztést intéz a belügyminiszterhez.

A községi pótdadó vármegyénkben. A Csongrád megye területén levő községeknek 1894. évi költségvetése a törvényhatósági közgyűlés megállapítása szerint, Mindszent, Mágocs és Szegvár kivételével, melyek költségvetéseiket a vármegyének még be nem mutatták, a következő kirovási kulcs szerint történik: Csanyon minden állami forint után 90 kr., Csongrádon 78 kr., Sándorfalván 64 kr., Horgoson 58 kr., Teésen 50 kr., Algyőn 46 kr., Dorosmán 44 kr., Fábán-Sebestyénben 34 kr., Tápén 28 kr., Kisteleken 23 kr., Sövényházán 22 kr., Derekegyházán pedig csak 11 kr. esik községi pótdadó fejében. Epen azon aránytalan nagy különbség, mely az egyes községek

pótdója között mutatkozik, indította Sima Ferencz indítványa folytán a törvényhatósági közgyűlést arra, hogy beható kutatás tárgyává tegye és megszüntesse ama okokat, melyek ezen szembeszökő aránytalanságot előidézik. Ezen kimutatásból egyúttal arról is meggyőződhetik Csongrád város közönsége, hogy mennyire felel meg a valóságnak a „Csongrádi Lap“ ama czélzatos állítása, hogy az ellenzék 110 perczentre emelte föl a város községi pótdadját? A jó akaratú pákulicz lapon csakugyan beteljesedett az ismeretes közmondás, hogy könnyebb hazudni, mint kapálni! Meghogy nehezebb egy három lábú sánta kutyát elfogni, mint a hazug embert a hazugságon rajta kapni!

Csongrád vármegye október 26-án tartott közgyűléséből.

A közgyűlés elejétől végeig békés jeleget mutatott, mert a vármegye ellenzéke ereje tudatában nem kezd harcot, minthogy nincs is kivel harcolnia. A pákuliczok pedig elzüllött állapotuknál fogva csendesen meglapulnak s gyöngeségük érzetében örülnek, ha békén maradhatnak.

Tallian Béla főispán megnyitván a közgyűlést, röviden előadta, hogy azért hívta össze ily későn a közgyűlést, mert sem a vármegye költségvetése, sem pedig a virilis bizottsági tagok 1894. évi névjegyzéke, melyeket pedig az őszi közgyűlés tárgysorozatába okvetlenül föl kell venni, idején el nem készültek.

Aztán pedig megemlékezett József főherczeg és Jókai Mór küszöbön álló jubileumáról és indítványozta, hogy a megye törvényhatósága mindkettőhöz üdvözlő feliratot intézzen. Mit a közgyűlés egyhangulag el is fogadott.

A napi rend előtt még Tari Endre intézett hosszú interpellációt az alispánhoz a miatt, hogy Sövényháza községe, vagyis a Pallavicini uradalom, elzáratta önhatalmulag Mindszent község rendes hajóvontató utját és rakodó partját a Tisza mellett. Mire az alispán kijelentette, hogy neki az esetről sem hivatalos, sem magán tudomása nincsen, de okt. 31-én Mindszentben is határjárás lévén, akkor ezen ügyet is megvizsgálja és elintézi.

Következett a tárgysorozat 185 ügydarabbal, melynek 1. pontja alatt a közgyűlés az alispán hozsura nyult, évnegyedes jelentését csekély észrevétellel tudomásul vette.

Ép így tudomásul vette a 2., 3. és 4. jelentéktelen tárgyú pontokat is. Az 5. pont alatt pedig a szentes—vásárhelyi vasuti érdekeltségnek, 5 évi visszatörlesztés mellett, 50 ezer forintnyi költséget engedélyezett a vármegye hid-alapjából, azon 50 ezer forint törlesztésére, melyet, hogy vasutját megnyithassa, ideiglenesen a szentesi takarékpénztárakból volt kénytelen fölvenni. Kikötötte azonban a közgyűlés, hogy addig, míg az összeg törlesztve nem lesz, az érdekeltség osztalékáról a megye javára lemond, a kamatokat pedig viseli.

A 6. pont alatt a mivelődési és jótékonyossági; a 7. pont alatt pedig a vármegyei székház javára a belügyminiszter fél százalékos pótdadó kirovását engedélyezte.

A 8. pont alatt pedig helyben hagyta a belügyminiszter dr. Réti János megyei főorvos nyugdíjazását. Minél fogva a közgyűlés részére 496 frt nyugdíjat és 304 frt kegydíjat állapított meg.

A 9. és 10. pontok alatt a vármegyei tiszti személyzet illetményeinek felemelésére és a vármegye dotációja felemelésének megtagadására irányuló miniszteri rendeletek tudomásul vétettek.

A 11. pont alatt Kelemen Béla dorosmai főszolgabíró fizetését felfüggesztésének idejére a közgyűlés fizetésének egy harmadában állapította meg, s egyúttal a szék sértés tárgyában felvitágoztatja a minisztert, hogy Kelemen Bélát nem a főlebbezésében foglalt, hanem a megye közgyűlésében élő szóval elkövetett sértő kifejezésekért sújtotta 100 frt rendbirsággal.

A 12., 13. és 14. pontokról fönnebb a szolgabírói járások új kikerekítése alatt emlékeztünk meg. Mig a 15. és 16. pontok alatt megbízatást nyert a vármegye alispánja, hogy a dorosmai szolgabírói hivatal részére, minthogy mostani helyiségeit a község felmondta, más alkalmas helyiségről gondoskodjék.

A 17. szám alatt a főispán indítványára, a belügyminiszter felhívásából kifolyólag, megbízta a törvényhatóság a vármegye alispánját, hogy szerezze be az adatokat ahhoz, mennyibe kerülne a megye községeinek a szolgabírói székhelyekkel s ezeknek a megye központjával távbeszélő hálózat által való összekötése?

A 19. pont alatt tudomásul vette a Baranyi Ödön országgyűlési képviselőnek adott, egy évre szóló miniszteri engedélyt a Csongrád-Szentes-Oroszló irányában építendő vasut előmunkálataira.

A 24. pont alatt a főispán megkeresése kapcsán bevonatni rendelte a megyei és községi alapokból a megyei s községi tisztviselőknél levő kölcsönöket.

A 26. és 27. pontok alatt Göndöcs Benedek békés gyulai apát plebánosnak mult számunkban ismertetett milléniumi indítványát, valamint az országos tanári egyesületnek a honalapítás megörökítésére gyűjtött 154 frtnyi tőkéjét indítványtétel végett a milléniumi bizottsághoz utasította.

A 35. és 36. pontok alatt tudomásul vette az állandó bíráló választmány jelentését az 1893-évre választott és az 1894. évre szóló virilis megyebizottsági tagok névjegyzékének egybeállításáról, s ezzel kapcsolatban, mivel idő közben Szentese Bányai József és Szoboszlai Szabó Bálint pákucizok a megye-bizottsági tagságról lemondottak, Pataki József választása pedig megsemmisített, Beszedits István meg a megye területéről végleg eltávozott, helyiknek választás által eszközöndő betöltése tárgyában akként intézkedett a törvényhatóság, hogy a választás napját november 20-ra tűzte ki, s választási elnöknek Szentesen Burián Lajos polgármestert, ifj. Váradai Lajost és Temesvári Antalt, helyettes elnöknek Nagy Imre tanácsnokot; a tápéi kerületbe pedig elnöknek ifj. Czékus Ferenczet, helyettes elnöknek Dudás Béla dorosmai ügyvédet küldötte ki.

Az 52. pont alatt a belügyminiszter leiratát, melyben megtagadta az ebtartási szabályrendelet módosításához való hozzájárulását, tudomásul vette ugyan a vármegye, minthogy ellenében mást nem tehet, de egyúttal megbízta a vármegye alispánját, hogy a szomszéd törvényhatóságoktól szerezze be sürgősen a kedvezményes ebtartási szabályrendeleteket, hogy a jövő évben azok alapján újra előterjeszthesse a miniszternek azon módosítást, hogy a gazdák a városban egy, a tanyákon pedig két ebet adómentesen tarthassanak.

A 63. pont alatt a Sváb Jakab által tett ösztöndíj-alapítványának oklevél-tervezetét sokszorosítottatni és tanulmányozás végett a megyebizottsági tagok közt kiosztani rendelte.

A 72. pont alatt a dohánybevéltáshoz polgári biztosoknak Szegedre Illés Antalt, Csanyra Krepalek Lajost, Csongrádra pedig Bába Rókuszt rendelte ki.

A 88. pont alatt felhívja Csongrád város képviselő testületét, hogy harmincz napon belül nyilatkozzék: a város mely táján kívánja a harmadik gyógyszerterületet fölláttani? mivel ellenkezőleg a főszolgabíró és megyei főorvost bizza meg a hely kiszemelésével.

A 89. pont alatt Turcsányi Lajos rendőr biztosnak, minthogy időközben természetbeli lakását elfoglalta, Csongrádváros képviselő testületének 13/893. száma határozata ellen beuyjított főlebbezését, mint tárgytalant, elutasította.

Ellenben a 90. pont alatt jóváhagyta ugyan azon községnek járda kiépítési célokra a korbázi-alapból eszközöndő ötezer forintos kölcsön fölvétele iránt kelt határozatát. Hasonlóképp jóváhagyta a 91. szám alatt Csongrád város közgyűlésének 117/893. szám alatt kelt azon határozatát, melylyel a sip-utcai iskolánál épített új tanterem költségeire a százötvenezer forintos nagykölcsönből fönmaradt huszonkétezer forintból 2000 frtot vett kölcsön addig, mig ezen összeget a városi költségvetésbe beillesztheti.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **A bu és gyász napja.** A halottak emlékét úgy Mindenszentek ünnepén, mint Halottak napján kegyelettel tartotta meg városunk lakossága. Ezer meg ezer fénygyuladt ki a megsiratott hantokon. Százával sietett a község ki a gyászkerthbe, hová az elmulás és enyészet mindnyájunkat tárt karokkal vár. A hol megszűnik a gond és aggodalom. Véget ér a küzdés és szenvedés. Nyugalomra tér az ellenségeskedés és boszuvágy. Szépen egy sorban pihennek nagyok és kicsinyek, szegények és gazdagok, urak és koldusok. Az enyészet egy formán reá lehel mindenikre s a koldus tarisznyából és a nagy vagyon millióiból nem maradt egyéb egy marék porszál. Az Urban nyugvók emlékének mindenki sietett meghozni szeretetének zálogát egy bágyadt fényű gyertyácska, egy alamizsna fillér, egy rezgő könyecsepp, vagy egy szívből feltörő fohász alakjában. Alig volt sirhant koszoru és gyertya fény nélkül, a melyek pedig sötétben maradtak, busau jelentették, hogy ott már nincs senki, ki a mélyen nyugvókról megemlékezzék. A gazdagabbak sirjai pompában usztak, mig a szegényebbekét csak egy hervadó virág s igénytelen gyertya jelezte. A gyönyörű őszi nap rendkívül kedvezett a kegyelet nyilvánulásának. Vecsernye után körmenet vonult ki a temetőbe, hol az elhunytak emlékére gyászbeszéd és letenye tartatott. Halottak napján pedig dél előtt 9 órakor plebáni templomunkat töltötte meg az ajtatoskodó község, hogy meg hallgassa a szokásos szent beszédet s mint harczoló egyház az Ur szolgájával együtt áldozzék a szenvedő egyházért. Béke lengjen a hamvadó porok felett s elszállt szellemüknek az örök világosság fényeskedjék!

— **Községi közgyűlés** volt novemberhó 3-án dél előtt 9 órakor, melynek lefolyá-

sáról hely szüke miatt csak annyit jegyzünk meg, hogy abban szavazat többséggel iskolaszéki tagoknak megválasztottak: Bába Rókus, dr. Buk Herman, Csemegi Antal, Cs. Forgó József, Eszes Mátyás, Faragó Antal, Farkas Béla, Forgó G. Imre, Kádár Henrik, Kókai István, Siha József, Sohlya Antal, Szvoboda Ferencz és Zubek Rókus. Összesen 14-en. Az új iskolaszéket eskütelre legközelebb a törvény rendelkezése szeriut az előjáróság fogja összehívni.

— **Ez már aztán baka.** Egy fővárosi lap írja a következő, érdekes apróságot: Most, hogy a királyi udvar Budán időzik, ki van adva parancsban, hogy a községnek csak reggeli hat óráig szabad a királyi kertben sétálni. Azon tul pedig egy léleknek sem szabad a kertben mutatkozni, nehogy a királyi felségek szokott sétáit zavarja. Hogy a parancsnak sikere is legyen, szuronyos bakák őrzik a kert egyes pontjait. Történt azonban pár nap előtt, hogy mikor a 86-ik ezredből egy vitéz hadfi csillogó szuronyával örködött a királyné kedvencz séta helye fölött, lassu lépéssel, a Dunát nézegetve, egy fekete ruhás nő tartott feléje. Még nem jutott a bakához három lépésnyire, mikor teli torokkal rá kiált: Halt! Kicsoda maga? — Én a királyné vagyok, felelt mosolyogva a kérdező. — Ha maga a királyné, kiált vissza a baka, akkor menjen föl a szobájába; mert itt hat óra után senkinek sem szabad járni. Halotta? A királyné nevetve nézte meg óráját és így felelt a vitéz hadfi: Igaza van, már fél hét! Mire a séta térről eltávozott. Mikor azonban az erélyes bakát a poszton föl váltották, legelőször is dutyiba tévedött, de csak forma kedvéért, a miert kötelessége teljesítésében goromba szavakat használt. Aztán pedig hivatalból fölterjesztették kitiutetésre, a miert kötelességét pontosan teljesítette. Majd úgy járt tehát, mint ama másik baka, kit, midőn silbakra állították, figyelmeztetett káplárja, hogy este kilencz órakor, arra megy majd az ezredes, hát szalutáljon neki. De mikor tíz óra felé megjelent az ezredes, hát a baka nem szalutált. Azért megszólította őt az ezredes ily szókkal: Hát maga nem is szalutál? De a bakának állott fölébb mondván: Még maga beszél? — Majd ad magának a káplár ur, csak menjen be a kaszárnyába. Hisz magának már kilencz órakor kellett volna itt lenni. Szóval a baka virtus nem igen szokta magát megadni.

— **Nagyot halló püspök.** Vácz kegyelmes püspöke, Schuster Konstantin, ugy látszik megsiketült. Legalább abból a körülményből, hogy a kegyeletes emlékü Tanács János halálával inuen-onnau két év előtt megüresedett kanonoki széket még mindig nem töltötte be, azt kell következtetnünk, hogy nála a megye papságának ez iránt nyilvánuló ohaja siket fülekre talált. Plebánosokká is csak azon egy-két adminisztrátort nevezi ki időközönként kik, nagyon szépen tudnak neki könyörögni. Azért kénytelen a „Tiszavidék“ időről-időre konstátálni ezt a súlyos sérelmet és jogtalanúságot, melyet semmi másból nem lehet kimagyarázni, mint a kegyelmes püspök zsarnoki hajlamaiból. Ha valaki széles Magyarországon ez idő szeriut még egy püspököt tud megnevezni, ki hasonló konok kitarással tapossa el papságának törvényes jogait, a „Tiszavidék“ hamut hint fejére és ugy fog vezekleni ezen állításáért Vácz kegyelmes püspöke előtt.

— **A karcos hatása.** Szomorú véget ért mult kedden, okt. 31. ifj. Csuros Veres József napszamos ember, ki a karczusból erősen bevívén, feleségével, Hajdu Máriával bocsátkozott civódásba. A menyecske azonban, ki négy élő gyermek anyja s most is várandós állapotban van, látván férjének kaptos állapotát, szöllőbeli szomszédjukhoz menekült. Férje azt hívé, hogy szűleihez ment haza, fegyverrel kezében ipához, Hajdu Mihályhoz állított be azon szándékkal, hogy feleségét meglövi. Ipát épen a konyha ajtóban találta, kinek szitkokkal és fenyegetésekkel rontott a boldogtalan és fegyvert emelt rá, hogy lelőjje. Ipa azonban kezével elkapta a fegyver csövét és a lövés a menyeczetbe hatolt. Majd dulakodásra került a sor, melyben Csuros Veres József fogai

ipának három ujját össze roncsolta. Mire az kikapta vejének kezéből a fegyvert és úgy ütötte a puskatussal nyakszirtén, hogy holtan rogyott össze. A szerencsétlenül kimultat, rendőri boncolás után e hó 3-án temették el. A karczos tehát ez uttal fölöttébb szomorú eredményre vezetett. A tanulás pedig belőle az, hogy nem szabad az embernek józan eszét beinni; mert a nélkül nem tudja, mit cselekszik?

— **Ez is milleniumi javaslat.** Schuster Konstantin kegyelmes püspök félhivatalos lapja a „Váci Közlöny,” hogy azzal is megmutassa a gazdája iránt való hűséges ragaszkodását, azt az ötletszerű indítványt teszi, mikép, Vác városa azzal ülje meg Magyarország ezred éves főállását, hogy a püspöki templom előtt ősi magyar szokás szerint nagyszerű sátor emeljen, s abban dísz ebédet rendezzen, melyre hívja meg Schuster Konstantint is és ültesse az asztal fölé. No már akkor kétség kívül meglesz mentve Magyarország a második évezredre is, ha Vác városa csakugyan megvalósítja Schuster Konstantin nagyobb dícsőségére az okos félhivatalosnak ezen országra szóló indítványát? Csak hogy azt mondja ám a „Hármas Kistükör,” hogy Veréb Veszty Váci Vincze vesztette el Vác városának Virágvasárnap vas vásárját! Vajon nem az szerkeszti-e a „Váci Közlöny”-t?

— **A tanító urak figyelmébe.** F. hó 3-án, péntek délután, több iskolás gyermek a Tiszaparton megtámadott egy szegény, védtelen tutajos oláht, s a szó szoros értelmében megkövezték. Talán agyon is verték volna, ha véletlenül Csanádi Gy. helybeli iparos mester a hely színére nem érkezik, s a rakoncátlan gyermekeket szét nem zavarja. Fejéből több helyen folyt a vér, s mint egy gyermek, úgy sirt. A gyermekek neveit szülei megkímélése szempontjából elhallgatjuk, de reméljük, hogy a t. tanító urak tudni fogják kötelelességüket, s szigoruan megintik a rossz utra tért gyermekeket!

— **Négy ezer mázsa árpa a Duna fenekén.** Mult hó 25-én a Duna-gőzhajó Társaság Germania nevű nagy gőzöse Zalán-keménynél a Tisza torkolata előtt zátonyra vitte a 25-ös számú uszály hajót, mely négy ezer méter mázsa árpával volt megrakva. Minek következtében az uszályhajó több helyütt léket kapott és oly gyorsan elsüllyedt, hogy személyzete alig bírt el menekülni. Rakománya persze oda veszett.

— **A szelevényi csuda.** Szelevény alatt a csongrád-szentesi ut mentén néhány év előtt egy mély földnyílás támadt, melybe egyuttal víz is fakadt. Azóta ez a csudálatos gödör nem csak hogy soha ki nem apadt, hanem évről-évre mélyebbé válik. Nem régiben egy utas, ki itatni tévedt a gödörre, kocsistól, lovastól oda veszett és a szelevényiek többé nem akadtak nyomára. Próbálták azért megmérni a gödör mélységét, de a leghosszabb rud sem érte el a fenekét. Több rudat erősítettek aztán egymáshoz, de 20 méter mélységben sem találtak feneket. Aggodalommal vannak tehát eltelve jó szelevényi szomédaink és valamely geológussal szeretnék megvizsgáltatni a különös gödröt, mert azt hiszik, hogy itt valami rendkívüli tüemény van keletkezésben.

— **Nem lesz pót-vásár.** A mult pénteken tartott közgyűlés azt határozta, hogy mivel a miniszter az október 23-ra kért pót-vásárt nem engedélyezte, mire egy más pót-vásár engedélyezése iránt benyújtandó újabb kérvény elintézését nyerhetne, már itt lesz rendezés téli vásáruuk ideje is; újabb pót-vásár tarthatásáért most már nem folyamodik.

— **Megjelent a „Jó Egészség”** naplóra a magyar nép számára az országos közegészségi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkívül izléses népkalendárium változatos, mulattató tartalmával és szép kiállításával máris megindította a magyar népet és évről-évre több példányban terjed el és szorítja ki az egyéb kalendáriumokat. A legújabb harmadik évfolyamban is törül metszett eredeti cikkekkal kedveskednek legjobb íróink a népnek, kerülve mindenütt a tudakosságot. A naptár ára 30 kr., de a ki 2—10 példányt rendel, az példányonként 27 krajczárért, 11—50 példányig 25 krért, 50 példányon felül 22 krért kapja, példányonként bérmentes küldéssel az egyesülettől. Melegen ajánljuk a naptárt különösen néptanítóknak, jegyzőknak és mindenkinek a ki a nép javát szíven viseli. A pénz előlegesen az országos közegészségi egyesület pénztárnokához, Budapesten, Eszterházy-utca 5. sz. alá küldendők.

— **Miért nagy az adó?** Ily című könyvre 1 frt 50 krajczárjával előfizetést, illetve megrendelést hirdeti K i n s z l e r Gyula volt pénzügyi tisztviselő Budapesten IV. kecskeméti u. 6. sz. a. A műnek az a célja, hogy az adóügyekben utmutatással szolgál-

jon az adózó polgároknak és megszabadítsa őket a jogtalan zaklatásoktól és károsodásoktól. Ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe.

— **T. olvasóink figyelmét felhívjuk a** lapunk mai számában megjelent „Központi szálloda” című hirdetésre, mely a központi indóházhoz való közelségénél fogva, az utazó közönségnek nagyon kényelmesen elérhető és ez okból nagyon is ajánlható.

Hirdetések.

KÖZPONTI szálloda

BUDAPESTEN, Kerepesi-ut és Rottenbiller-utczá sarkán, a keleti (központi) pályaudvar átellenében.

Ezen legnagyobb kényelemmel berendezett szálloda villamos világitással, személyfelhúzóval (Lihft) van ellátva és a legmértékeltőbb szobaárak jegyzéke minden szobában ki van függesztve. A

KÖZPONTI SZÁLODA

a központi pályaudvartól 2 percz alatt érhető el, minél fogva kocszi használása nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor, ezeakivül a hozzám szálló vendégeknek legcélszerűbb és legkényelmesebb, ha bóröndjeiket és egyéb podgyászaikat a vasutnál hagyják, honnét szolgálaim által azt ingyen behozatom. Midőn még a szállodában berendezett kávéházat és vendéglőt az utazó közönség figyelmébe ajánlanám, maradtam

számos látogatást kérve,

mély tisztelettel:

Hölbrigl György,

1-4

szálloda-tulajdonos.

ESZENCZIÁKAT

rum, cognac, mindennemű szeszes italok, asztali likörök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitanóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, egyileg tiszta ecetesencziát kellemes ízű bor-ezet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltemnek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árllapot bérmentve küldök.

POLLAK KÁROLY FÜLÖP

eszencziák-különlegességek gyára

P R A G.

Megbízható ügynökök

kerestetnek.

7-50

KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII. ker. Szövetség-utca 13 sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.

Szivattyúkat minden célra, vízszállító kasokat.

Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.

Városok, gyárak, kastelyok, lakóházak stb. vízzel való ellátását.

Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére.

Szellőztetéseket.

Gőz, köd és zuhany fürdőket.

Száritókat, bármily célra.

Legjobb rendszerű closeteket.

Vas és kőagyag cső osatornázásokat.

Gőzfürdő és gőz mosókonyhakat.

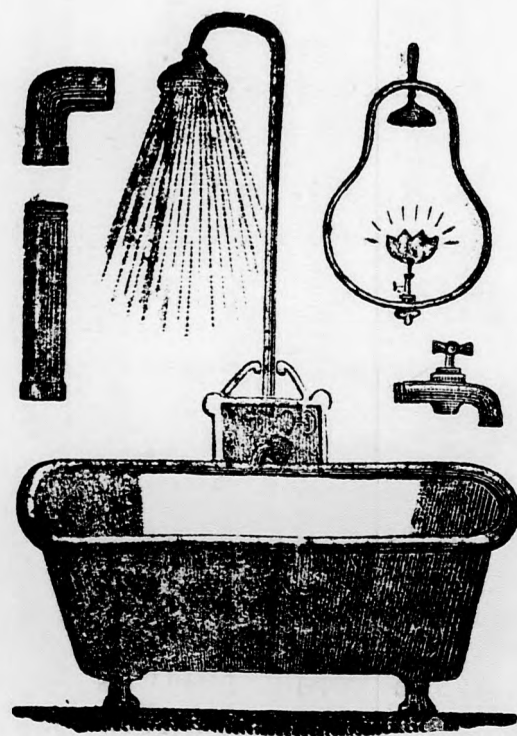
Szűrő és fertőtlenítőket.

Természetes légszesztelepeket.

Kőszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

8-18